

נקודות תורפה בניקוי מיתקן החליבה במשקים קיבוציים

(ב) דלי־לחות. יש להוריד דלי זה אחרי כל חליבה ולנקות אותו.

(ג) המשחרר ומשאבת החלב של מיכל החלב. שני אלה לא צריך להרכיב מיד אחרי הניקוי, אלא בסמוך לשימוש בהם.

(ד) מסננת עשויה בד בתוך צינור החלב. משק, המשתמש במסננת כזאת, חייב לתחליפה בכל שעתיים לפחות. אחרת, עלול הדבר לפגוע בתוצאות בדיקת הרדוקטזה (על הבד מתרבים החיידקים).

(ה) לא טוב להשתמש בחומר מקציף לניקוי בצירקולציה.

(ו) את צינורות הגומי של הוואקום ליד המשחרר, יש לנקות פעם בשבוע, לכל הפחות. עובדיה גמיל לשכת הדרכה לכיש.

בתחרות לייצור חלב נקי שנערכה בדרום הארץ נבדק גם הניקיון של מכונות החליבה ונתגלה שישנן נקודות תורפה מבחינת הניקיון בחלק ממיתקן החליבה שבמשקים קיבוציים, והנני להתעכב עליהן להלן.

(א) הצינור מגומי, המקשר את ציננת החלב עם צינור החלב של הגביעים (מסוג — stream line). צינור זה לא מתנקה טוב בגלל זרימה חלשה בניקוי הצירקולציה. אפשר להתגבר על תקלה זאת ע"י החלפת צינורות האויר והחלב וחיבורם אל T-רחיצה והשארת המהדק שמתחת לצנצנת. פתוח כ־5 דקות לפני שממלאים את הצנצנת. הודות לתיקון זה תורם תמיסת הניקוי באופן נמרץ יותר דרך הצינור הנ"ל ותנקה אותו היטב.

עירבוב חלקי מכונה מתוצרות שונות

כל דגם של מכונת חליבה מורכב מחלקים רבים ושונים, המותאמים זה לזה. קיים יחס מסוים בין חלקים אלה. דרושה התאמה, למשל, בין רמת הוואקום, מספר היניקות בדקה, צורת היניקה, משקל הקומץ, משקל הגביעים, צורת הגביעים, צורת הבטנות, טיב הגומי בבטנות, מידות הבטנות ועוד ועוד. כל שינוי בפרט אחד, ללא התאמתו לכל יתר הפריטים הנ"ל, פוגע בתקינות המכונה. יש להימנע מכל שינוי סתמי כזה. המצב חמור עוד יותר, כש"הניסיון" מבוצע רק בחלק מיחידות החליבה, ואז נחלבות הפרות — פעם במכונה המקורית ופעם שניה במכונה "המשותפת". הכל בדרך מקרה. אותו המצב קיים במקרה שמשתמשים ביחידות שונות במשק המושבי וחולבים אותה פרה. פעם במכונה זו ופעם שניה — באחרת.

אני פונה לבוקרים באזהרה חמורה מתוצאות נסיונות אלה ועירבוב חלקים ללא אבחנה. יש להפסיק נסיונות מסוג זה מיד ולדאוג לצידוד אחיד ותקין בכל עדר ועדר!

חי הברון

מתוך רצון "לשכלל" את ציוד החליבה הקיים, או מסיבות אחרות, מרכיבים בכמה משקים חלקי מכונה מתוצרת אחת או דגם אחד על גבי מכונה מתוצרת אחרת או דגם אחר. לעתים גם מרכיבים יחידות שלמות שונות ברפת אחת. "עירבוביה" זו היא מסוכנת ביותר: זה מערער את תקינות המכונה ומוליך לתוצאות הפוכות מהמקורה: שיבוש החליבה ונזק לעטינים. ב"שבילי החלב" (עמק הירדן) נתפרסמה ידיעה על עריכת "ניסיון" בבטנה יאפאנית באחד המשקים. כפי שמסתבר מהידיעה הנ"ל, הורכבו 4 בטנות כאלה על יחידת חליבה אחת מתוך 4 היחידות הנמצאות בשימוש מתוצרת אלפא לאוואל. אינני בטוח כלל מה יכולות להיות תוצאות "ניסיון" זה, אך ברור שאין כל אפשרות לערוך ניסיון כזה ללא ביקורת וללא הכוונה במשק.

בכמה משקים מושביים הוסיפו יחידת חליבה שניה לראשונה. המקורית; לעתים יחידה שניה זו אינה תואמת את הראשונה. גם במקרים אלה נגרם נזק רציני לפרות.